

FAQ om flexpension

Vad är flexpension?

Flexpension är två saker - mer pengar till din tjänstepension och mer tid genom en förstärkt möjlighet att gå ned i tid i slutet av arbetslivet för den som vill. De båda förmånerna är inte beroende av varandra.

Varför behövs flexpension?

Vi lever allt längre och samtidigt som den arbetande delen av befolkningen stadigt minskar framöver (SCB) behöver dina pensionspengar räcka under hela den tid du är pensionär och idag går ekvationen inte ihop. Den allmänna pensionen sjunker och vi varken kan eller vill riskera att hamna i en situation där det inte går att leva på sin pension. En del av lösningen är att stärka upp och fylla på din tjänstepension genom att göra flexpensionsavsättningar.

Vi kommer med stor sannolikhet behöva jobba högre upp i ålder och för att skapa förutsättningar för att orka och kunna jobba längre innebär flexpension även ett flexiblere slut på arbetslivet genom möjligheten att gå ned i arbetstid för den som vill. Vilka förutsättningar som gäller och från vilken ålder det är möjligt att ansöka om att gå ned i tid skiljer sig lite åt så titta i ditt kollektivavtal, hör efter med din arbetsgivare eller ring oss på 0770-870 870.

Vem har flexpension?

På www.unionen.se/rad-och-stod/flexpension hittar du en lista på vilka avtal som nu har flexpension vilket är den absoluta majoriteten av Unionens avtal. Är du osäker på vilket kollektivavtal du har så fråga din arbetsgivare, gå in här: www.unionen.se/rad-och-stod/om-kollektivavtal/sok-kollektivavtal eller hör av dig till oss på 0770-870 870.

Har du inget kollektivavtal på din arbetsplats och vill veta mer om vad det innebär, ring oss eller kontakta ditt regionkontor.

Hur mycket pengar handlar det om?

Som alltid med pension beror slutresultatet på en rad faktorer som gör det svårt att ge exakta svar långt i förväg. Vi har dock tagit fram ett antal räkneexempel på vad en fullt utbyggd flexpension skulle kunna ge under ett antal givna förutsättningar. Dessa siffror är endast räkneexempel baserade på ett antal antaganden. Läs mer om vilka antaganden som gjorts och hur vi räknat på www.flexpension.se. Ju yngre du är ju mer pengar handlar det om.

Vad är specifikt för mig som jobbar i tjänstesektorn?

Specifikt för överenskommelsen om flexpension i tjänsteföretag är att arbetsgivare kan bestämma att det är möjligt för anställda att avstå avsättningen till flexpension. Det är alltid du som är anställd som själv bestämmer och ett avstående får aldrig vara villkorat i förhållande till förmåner i anställningen.

Frågan om möjlighet till avstående för tjänstemännen ska tillåtas eller inte är en fråga som arbetsgivaren ska informera om enligt 19§ MBL.

Avsättningen till flexpension för anställda på företag inom tjänstesektorn är för 2017 0,2% och målet är att succesivt höja och få upp avsättningsnivån till 2%.

När kan jag välja?

Om företaget tillåter är det möjligt att vid ett tillfälle per anställning avstå från flexpension under dessa förutsättningar:

- Alla befintligt anställda tjänstemän kan avstå från flexpension i tjänsteföretag genom att lämna besked om det under perioden 1 november 2017 till 28 februari 2018.
- Nyanställda kan lämna besked om att avstå från flexpension i tjänsteföretag tidigast vid tillträdesdagen och senast två månader därefter.
- Den som under anställningen fyller 25 år kan lämna besked om att avstå från flexpension i Tjänsteföretag under två månader efter 25-års-dagen.
- Vid övergång av verksamhet eller då kollektivavtal tecknas kan tjänstemännen lämna besked om att avstå från flexpension i tjänsteföretag senast två månader efter att flexpension i Tjänsteföretag börjat gälla.

Mer om vad som gäller vid ett eventuellt avstående [hittar du här i fördjupningsdokumentet.](#)

Vad får jag istället?

Om man väljer att avstå avsättningen till flexpension får man en höjning av den fasta kontanta lönen med lika mycket som den aktuella avsättningsnivån till flexpension är. Så hur mycket lönepåslag det handlar om beror både på vad avsättningsnivån är och vad du har i lön. För 2017 handlar det om 0,2%, om du t ex tjänar 35 000 kr innebär det alltså ett lönepåslag med 70 kr/månad innan skatt. Du är inte garanterad kommande avsättningar, varken som pensionspremie eller lön om du väljer att avstå flexpension.

Blir löneutrymmet mindre nu?

Pengarna till flexpensionspremien kommer ur det kostnadsökningsutrymme de centrala parterna, alltså de olika arbetsgivarförbunden och Unionen kommer överens om i centrala förhandlingar på avtalsnivå. Samtidigt som man kommer överens om procentsatsen för

löneökningar på en kollektiv nivå kommer man överens om procentsatsen för flexpensionspremien. Man kan säga att flexpensionspremien tas från helhetskostnaden för kollektivavtalet. Det handlar alltså inte om en individuell lönevaxling, du avstår inte individuell lön för att få flexpensionpremien. Alla anställda får ju inte samma löneökning varje år och även den som inte skulle få en löneökning under ett år får ju avsättning (och ökad avsättning) till flexpension förutsatt att du inte avstått flexpensionspremien.

Om jag närmar mig pension nu, hur kan jag resonera då?

Eftersom flexpension är en förstärkning av din tjänstepension innebär det extra pengar den dag du pensionerar dig även om det är snart. Möjligheten att gå ned i arbetstid har du som jobbar i tjänstesektorn från 62 års ålder och vi tror att valfrihet och flexibilitet i slutet av arbetslivet påverkar förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv hela vägen fram till pension.

Varför ska jag som har långt kvar till pension bry mig om detta?

Du som är ung och ganska nyligen kanske börjat få avsättningar till tjänstepensionen tillhör de största ekonomiska vinnarna i flexpensionssystemet. När pengar avsätts och förräntas under lång tid ger det dig betydligt mer i plånboken när du väl går i pension. Här hittar du våra räkneexempel: www.flexpension.se.

Du kommer också med största sannolikhet behöva jobba högre upp i ålder än vad dina föräldrar behöver göra och flexpension ger dig en förstärkt möjlighet att orka det. Förutom mer pengar i pension innebär flexpension också en förstärkt möjlighet att bestämma över din arbetstid – hur och när du ska gå i pension när den dagen kommer.

Jag omfattas inte av ITP, vad gäller för mig?

När det gäller dig som valt att avstå eller inte omfattas av ITP, till exempel anställda som har en så kallad tiotaggarlösning utan ITPK, ska arbetsgivaren komma överens lokalt eller enskilt med individen om hur avsättningen till flexpension ska göras.

Vad händer när jag byter arbetsplats?

Pengarna som avsätts till flexpension betalas in i ITP-systemet och försvinner ingenstans. Redan inbetalade pengar följer med dig oberoende av hur ofta du byter jobb och vilken arbetsplats du jobbar på i framtiden. Avsättning till flexpension görs dock bara om du jobbar där det finns kollektivavtal med flexpension.

Om du är nyanställd på ett företag där arbetsgivaren bestämt att man kan avstå avsättningen till flexpension kan du lämna besked om det tidigast vid tillträdesdagen och senast två månader därefter. Ett avstående får aldrig vara villkorat i förhållande till förmåner i anställningen eller på något annat sätt generellt förutsättas av arbetsgivaren.

Är jag garanterad att gå ned i arbetstid?

Införandet av flexpension i tjänstesektorn innebär att du har rätt att ansöka om att gå ned i tid från 62 års ålder. Förutsättningen är att det kan ske med hänsyn till verksamhetens krav och behov samt att nedgången görs i pensioneringssyfte. Om du och din arbetsgivare inte kommer överens kan den fackliga organisationen begära lokal och central förhandling.

Arbetsgivarens beslut att avslå en ansökan kan inte prövas rättsligt om arbetsgivaren prövat ansökan och motiverat sin bedömning utifrån verksamhetens krav och behov.

[Läs mer i fördjupningsdokumentet.](#)

Vad ska jag tänka på om jag vill gå ned i arbetstid?

Det är alltid viktigt att tänka på att en lägre lön kan påverka ersättning vid sjukdom och arbetslöshet genom att sjukpenning/-ersättning, sjuklön och sjukpension från ITP, nivå på A-kasseersättning och inkomstförsäkring baseras på den inkomst man har. En lägre lön kan också påverka avsättning/intjänandet till allmän pension beroende på inkomstnivå.

Har du ytterligare frågor och funderingar, kontakta dina förtroendevalda på arbetsplatsen, ditt regionkontor eller hör av dig till oss på 0770-870 870